

MANIFIESTO D'Ó 40º ANIVERSARIO D'A DECLARACIÓ DE MEQUINENZA (1984-2024)

L'1 de febrero de 1984, agora fa 40 anyos, estió un momento historico pa la diversidat lingüística y cultural d'Aragón. La Declaració de Mequinensa representó un paso crucial enta lo respeto, preservación, promoción y ensenyanza d'as nuestras luengas y en concreto d'o catalán. Hue, cuan commemoramos lo 40 aniversario d'ixa fita historica y decisiva, reafirmamos la nuestra firmeza en a defensa d'estas luengas, tanto de l'aragonés como d'o catalán, que son parte fundamental d'o patrimonio cultural de toz los aragoneses.

La Carta Europea d'as Luengas Rechionals u Minoritarias, documento que refleixa los compromisos d'ó Consello d'Europa pa la protección y promoción de todas las luengas, nos sirve como marco de referencia en esta reivindicación. Esta Carta advierte d'a importancia de preservar y fomentar las nuestras luengas, lo catalán y l'aragonés, como parte esencial d'a riqueza cultural d'os nuestros lugars.

Recordemos que lo Estatuto d'Autonomía d'Aragón y la Lei de Patrimonio Cultural d'Aragón reconoixen la diversidat lingüística d'o territorio y lo dreito d'os ciudadanos a fer servir y estar ascuitaus en a suya propia luenga. Esta disposición constituye un pilar fundamental pa la protección y promoción d'as luengas d'Aragón, establindo-las como parte integral d'a identidat aragonesa.

Este marco legal reafirma lo compromís d'a sociedad aragonesa con a preservación d'a suya diversidat lingüística y cultural, deixando esclatera la necesidat d'implementar politicas efectivas, garantizando asinas lo respeto y visibilidad d'as luengas propias d'Aragón en toz los ambitos d'a vida publica y privada.

La Declaració de Mequinensa de 1984 ubrió lo camín pa la integración d'o catalán en o sistema educativo y en a sociedad aragonesa. Dende alavez, s'ha feito progresos significativos en a suya normalización y promoción. Manimenos, los zaguers esdevenimientos nos alertan sobre las amenazas con as cuals encara se concaran, hue, l'aragonés y lo catalán en Aragón.

Lo recient anuncio d'o Gobierno d'Aragón de no reconoixer lo catalán y l'aragonés como luengas propias d'a Comunitat Autonoma y los retalles presupuestarios en materia lingüística meten en periglo los abances aconseguis en a protección, promoción y ensenyanza d'as luengas d'a nuestra tierra. Estas accions van en cuenta d'a diversidat lingüística y cultural d'Aragón, principios establius en a Carta Europea d'as Luengas Minoritarias y Rechionals, en a Constitución Espanyola, en o Estatuto d'Autonomía d'Aragón y en a Lei de Patrimonio Cultural d'Aragón.

En este 40º aniversario d'a Declaración de Mequinensa, reiteramos lo nuestro compromís firme en defensa d'as luengas propias d'Aragón: lo catalán y l'aragonés. Luengas historicas y autoctonas que s'ha manteniú vivas porque son las nuestras luengas maternas y, per tanto, part integral d'a nuestra identidat. Per estes motivos exichimos a lo Gobierno d'Aragón que mantenga lo suyo emparo a la protección, promoción y ensenyanza d'estas luengas, y que retire cualsequier iniciativa que meta en periglo lo suyo estatus y reconoixencia.

Instamos a tota la ciudadanía, a lo teixiu asociativo y cultural, asinas como a las institucions politicas y a los representants políticos, a unir-se a esta reivindicación pa salvaguardar la riqueza cultural y lingüística d'a nuestra tierra. Nomás a partir d'a reconoixencia de que Aragón ye una comunitat trilingüe y de que la protección d'as nuestras luengas ha d'estar efectiva, podremos asegurar un futuro vivo pa lo patrimonio cultural común de toz los aragoneses.

Mequinensa, 24 de febrero de 2024